

//Авт. кол. Волинець Л.С., Комарова Н.М., Антонова-Турченко О.Г., Иванова І.Б., Пеша І.В. – К.: Вид-во «Студцентр», 1998. – 120 с.

4. Маслов В.Ф., Пушкин А.А. Советское семейное право. – К.: Вища школа, 1981. – 224 с.

5. Ромовська З.В. Сімейний кодекс України: Науково-практичний коментар. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2003. – 532 с.

6. Мироненко В.П. Сім'я як інститут соціалізації і природне середовище для виховання дитини // Нотаріат для вас. – 2013. - № 4. – С. 54-60.

7. Ершова Н. Опека, попечительство, усыновление. – М.: Московский рабочий, 1984. – 109 с.

8. Мельник Е. Правовий статус дітей-сиріт при живих батьках // Радянське право. – 1989. - № 1. – С. 64-66.

9. Мироненко В.П. Умови здійснення усиновлення як засіб забезпечення прав дитини // Нотаріат для вас. - 2007. - № 11. – С. 25-30.

10. Сімейне право України: підручник за заг. ред. В.П.Мироненко. – К.: Правова єдність, 2008. – 477 с.

11. Сімейний кодекс України. – К. – Велес. – 2018. – 64 с.

12. Дякович М.М. Сімейне право України: навч. посіб. 2-ге вид. випр. та доп. – К.: Алерта. ЦУЛ, 2012. – 511 с.

Казаку А. О.

Магістрантка 1-го курсу історичного факультету ЖДУ ім. І. Франка, м. Житомир, Україна

Науковий керівник: Рудницька О. П., кандидат юридичних наук, доцент, ЖДУ ім. І. Франка, м. Житомир, Україна

Публічно-правовий статус жінки в Російській імперії

Жінка в Російській імперії майже не мала волі, була слабкою істотою, яка підкорялася обставинам і долі. Лише заміжня жінка (молодиця) могла реалізувати свою гендерну програму й досягти визнання як соціально-повноцінна особа.

До середини XIX століття західний підйом активності в питаннях жіночої рівноправності докотився і до Росії. Дебати з цього питання можна зустріти в статтях відомих тоді викладачів вищих навчальних закладах: Н.І. Пирогова, Т.Н. Грановського, І.М. Сеченова, Д.І. Писарева та ін. Але признаним теоретиком «жіночого питання» являвся М.Л. Михайлов, який тісно співпрацював з видавництвом «Современник» і в 1860 році опублікував свою саму гучну статтю «Жінки, їх виховання і значення в сім'ї та суспільстві. [2]

Виникає питання, то яке ж було реальне становище жінок в Росії Правове становище жінок було відображено в Томі 10, Частини 1 Зводу Законів Російської Імперії. До кінця першої третини XIX століття в Росії почався процес «підвищення соціальної значимості жінок в суспільстві» [1], а також стала популярною «Ідея закликати жінок до практичної та суспільної діяльності. У ці роки, завдяки старанням дружин російських правителів на чолі з імператрицею Марією Федорівною, стали відкриватися училища для дівчат, комерційні школи для жінок в Петербурзі та Москві. Але прогресивні ідеї країн західної Європи не могли повною мірою бути застосовні в Росії, тому що там патріархально-середньовічні відношення зберігалися набагато довший час. В середині XIX сторіччя в Росії була відсутній інститут прав людини і будувати «Жіночу» політику ніхто не планував і [2]. Аналізуючи правове становища

жінок кінця XIX - початку XX століть спостерігається, що в цей період часу була консервативно-патріархальна концепція, яка характеризувала жінку як нижчу істоту, «неспроможна піднятися до висоти служіння громадським інтересам». Цю концепцію дотримувалися чиновництво, частина дворянства, промисловців, багато політичних партій. Найбільш привілейованими із жінок були представниці вищого стану. Вони мали право володіти і розпоряджатися майном, вступати в угоди в цивільному обороті, успадковувати певну частину майна, виступати в суді. А на представниць нижчого селянського стану цивільні закони не поширювалися. [3].

У свою чергу, правовий статус жінок вищих станів був набагато нижче правового статусу чоловіків нижчих станів. Відзначимо тільки той факт, що жінки були звільнені від публічних тілесних покарань лише в 1863 році. В галузі освіти політика ґрунтувалася теж на консервативно-патріархальних уявленнях про роль дружин в суспільстві. До 1861 року практично відсутнє навчання дівчат, середнє і вищу освіту для жінок. Та й після селянської реформи політика уряду в галузі освіти стосувалася в основному привілейованих жіночих шарів. У сферах державної служби справи простояли не кращим чином. У Зводі законів (Том III) визначається коло жіночих професій: акушерки, фельдшери, телеграфістки, аптекарки, вчителі в початкових класах та гімназіях. Навіть після Указів 1904 року жінки не до-пускалися до судової та адвокатської діяльності, до нотаріату, до всіх посад в урядових і громадських закладах. Жінки не мали політичного і виборчого права [4].

Таким чином, навіть короткий аналіз законодавства того періоду говорить про низький правовий статус жінок і порушення їх прав та свобод у громадському та політичному житті. Ці обставини не могли не стати причиною виникнення жіночого руху в Росії. Початок жіночого руху в Росії пов'язано зі спробами забезпечити жінкам можливість бути економічно незалежними через професійну зайнятість, а також забезпечити доступ до освіти на одному рівні з чоловіками. Жіночий рух кінця XIX століття ставило перед собою головною метою розширення громадянських, соціальних, економічних, духовних прав і свобод у всіх сферах громадянського життя країни. Це був період, коли вирішувалися найбільш гострі і «найнагальніші питання жіночої праці, його оплати, освіти, коли жінки вчилися підтримувати один одного в асоціаціях, групах, комунах. Питання про їх громадянські та політичні права навіть не піднімалися, тому що цих прав в Росії не мав ніхто [3]. Але коли почали говорити про Конституцію і виборче право, стало очевидним, що участь жінок у цих процесах не передбачається. Навіть найпередовіші та прогресивні громадські діячі демократичного визвольного руху до якого входило до п'ятої частини жінок, вважали політичні права і жінок чимось несумісним.

Підводячи підсумок цього етапу становлення правового становища жінок в Росії, не буде перебільшенням відзначити той факт, що активний розвиток жіночого руху того періоду стало своєрідним поштовхом до розвитку соціального прогресу в країні, розвитку інституту прав і свобод людини.

Список використаних джерел та літератури:

1. Юкина И.И. Истоки женского движения в России // Все люди – сестры. Бюллетень / ПЦГИ. СПб., 1993. № 1–2. С. 41–45.
2. Хасбулатова О.А. Эволюция российской государственной политики в отношении женщин: обзор исторического опыта дореволюционного периода // Гендерная реконструкция политической системы. Сборник трудов под ред. Степановой Н.М., Кириченко М.М., Кочкиной Е.В. СПб.: ИСПГ-Алетей, 2003: <http://www.owl.ru/win/books/genderpolicy/khasbulatova1.htm>

3. Белинская Е.А. Формирование правового статуса русской женщины в России во второй половине XIX – начале XX века: <http://www.auditorium.ru/>
4. Хвостов В.М. Женщина накануне новой эпохи: Два этюда по женскому вопросу. М., 1905. 101 с.

Калинчук В. В.

Студентка 2 курсу спеціальності «Право» ЖНАЕУ, м. Житомир, Україна

Науковий керівник: Гордійчук М. В., кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри правознавства ЖНАЕУ, м. Житомир, Україна

Суть біотероризму та його правове забезпечення

У зв'язку з тим, що відбувається в нашій країні слід приділити увагу такому визначенню як біотероризм, адже біологічна зброя є великою загрозою для людства ніж ядерна війна. Крім цього, дієвість такої зброї дуже вражає. Її не можливо відчутися або попередити. Швидкість захворювання після застосування біологічної зброї хоч і сповільнена, але через декілька днів, або навіть тижнів, інфекція вмиє неконтрольовано розповсюджується. І головною проблемою такої загрози є те, що біологічні речовини доступні для невеликих терористичних груп з обмеженими ресурсами завдяки швидкому розвитку в області генної інженерії. Тому постає питання про особливості правового забезпечення боротьби з біотероризмом в Україні.

Дослідженнями протидії тероризму у своїх працях займалися такі вчені, як: М. Ю. Тарасова; В. П. Малишева; Б. В. Боева; В. М. Бондаренко; К. Вульфа; Д. Сюрмонд; Р. Джонсон та багато інших вчених.

Протидія тероризму наразі є актуальним питанням як для України, так і для світової спільноти. Небезпечнішим із видів тероризму слід вважати біотероризм. Адже він відрізняється від першого тим, що основний його потенціал спрямований на ураження живої сили, тобто людей. Причинами такої небезпеки можуть слугувати: 1) те, що вона зручна для зберігання та транспортування; 2) біологічна зброя є більш доступною через те, що мікроорганізми, які можуть бути використані як реагенти, існують в природі; 3) оскільки в природних умовах постійно виникають нові патогени, вчені не можуть швидко реагувати на нові види вірусів та мікроорганізмів; 4) біологічна зброя проста у виготовленні; 5) таку зброю складно виявити через що, важко виявити місце застосування зброї і неможливість обмежити зону терористичного акту; 6) для надання допомоги постраждалим потрібна велика кількість вакцин та/або антибіотиків.

Для протидії біологічному тероризму необхідні певні складові. Першою такою головною складовою є протидія, яка ґрунтується на засадах законності та неухильного додержання прав і свобод людини і громадянина. Наступними є: невідворотність попереджувальних заходів та невідворотність покарання за участь у терористичній діяльності; далі слідує пріоритетність захисту життя і прав осіб, які наражаються на небезпеку внаслідок терористичної діяльності; поєднання гласних і негласних методів боротьби з тероризмом; нерозголошення відомостей про проведення антитерористичних операцій; співробітництво у сфері боротьби з тероризмом з іншими державами та міжнародними організаціями [1, с. 18-19].

Задля вдосконалення державної процедури біологічного захисту населення в Україні слід створити дієву систему державного законодавства, наявність умов для дотримання вимог нормативних актів. Головну увагу варто приділити організуванню системи цивільного захисту населення. Тобто відомства по надзвичайних ситуаціях,